

Tarifiering externe diensten voor preventie en bescherming op het werk voor onderwijsinstellingen.

Tegenover de bijdragen die werkgevers betalen aan hun externe diensten voor preventie en bescherming op het werk staan een aantal prestaties die de werkgever van zijn externe dienst kan vragen om te voldoen aan de verplichtingen die de Welzijnswet van 4 augustus 1996 hem oplegt. De werkgever is volgens deze wet immers verantwoordelijk voor het welzijn van zijn werknemers bij de uitvoering van hun werk.

De tarifieringsregels voor het bepalen van deze bijdragen werden gewijzigd met ingang van 1 januari 2016.¹ De oude tarifieringsregels legden zeer sterk de nadruk op het gezondheidstoezicht, en de financiering van de externe diensten was dan ook volledig gekoppeld aan het aantal personeelsleden die onderworpen waren aan dit gezondheidstoezicht. Welzijn op het werk is echter veel ruimer dan dat: het gaat ook over ergonomie, arbeidsveiligheid, arbeidshygiëne en psychosociale risico's op het werk. De nieuwe tarifieringsregeling gaat dan ook uit van een betere spreiding van de taken over alle welzijnsdomeinen. Er worden 5 niveaus van forfaitaire bijdragen vastgelegd, evenals een voordelig tarief voor micro-ondernemingen, en een pro rata-regeling waarbij voor elke werknemer een bijdrage wordt betaald in functie van de duurtijd van zijn tewerkstelling. Bovendien is er voorzien in monitoring van de nieuwe regeling, om de impact van de wijzigingen op te volgen en eventueel later bij te sturen.

Voor onderwijs zou dit neerkomen op het volgende: de hele onderwijssector (NACE² code 85) valt onder de tariefgroep 1, waar 41,50 euro per personeelslid per jaar moet worden betaald. Internaten vallen onder tariefgroep 3 met 75,50 euro per personeelslid per jaar. Hoger onderwijs zit tot slot in tariefgroep 2 met 60,50 euro per personeelslid per jaar.

De bijdrage moet in principe berekend worden per werknemer die is geregistreerd bij de werkgever via DIMONA, of bij ontstentenis hiervan, is ingeschreven in een document dat op een vergelijkbare wijze het personeelsbestand weergeeft. Aangezien de Dimona³-registratie niet bruikbaar is binnen de sector van het onderwijs, en ook de pro-rata regeling zeer moeilijk toepasbaar is, hebben de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, in overleg met de onderwijskoepels, het GO! en Co-Prev, de onderwijsinspectie, de sectororganisatie van de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk, samen onderzocht hoe het personeelsbestand kon worden weergegeven voor de gesubsidieerde werknemers in het Vlaams onderwijs⁴.

¹ KB 27 november 2015 tot wijziging van het KB van 27 maart 1998 betreffende de externe diensten voor preventie en bescherming op het werk wat betreft de tarifiering (BS 14/12/2015), hierna KB Tarifiering.

² De NACE-code is een code die door de Europese Unie en haar lidstaten toegekend wordt aan een bepaalde klasse van economische activiteiten (al dan niet commercieel).

³ De Dimona (Déclaration Immédiate/Onmiddellijke Aangifte) is het elektronische bericht waarmee de werkgever iedere indiensttreding en uitdiensttreding van een werknemer aangeeft bij de RSZ of de DIBISS. De Dimona-aangifte is verplicht voor alle werkgevers uit de publieke en de private sector.

⁴ gewoon kleuteronderwijs, buitengewoon kleuteronderwijs, gewoon lager onderwijs, buitengewoon lager onderwijs, gewoon secundair onderwijs, deeltijds beroeps secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, secundair onderwijs voor sociale promotie, buitengewoon secundair onderwijs, hoger onderwijs voor sociale promotie, pedagogische begeleidingsdiensten, secundair onderwijs GO!, pedagogische begeleidingsdiensten secundair vrij net, pedagogische begeleidingsdiensten secundair onderwijs provincies, pedagogische begeleidingsdiensten secundair steden/gemeenten, centrum voor leerlingenbegeleiding, internaat (gewoon onderwijs of autonoom) basis, internaat buitengewoon basis onderwijs, permanent opvangcentrum, semi-internaat, schipperstehuis, internaat voor geplaatste kinderen, internaat buitengewoon onderwijs secundair, internaat (gewoon onderwijs of autonoom) secundair, door Vlaanderen gesubsidieerde Kinderdagverblijven Brussel

Het aantal te factureren werknemers zal berekend worden op basis van het aantal betrekkingen dat het schoolbestuur binnen een onderwijsinstelling heeft ingericht. Het Ministerie van Onderwijs en Vorming zal zich hiervoor baseren op een “foto” op 1 februari van het betreffende kalenderjaar van deze betrekkingen⁵. De toepassing van deze berekeningswijze houdt ook in dat op dit aantal de pro-rata regeling niet meer bijkomend van toepassing is.

De betreffende datagegevens worden doorgegeven aan Co-Prev en de betrokken koepel of het GO!. De externe dienst waarmee het schoolbestuur samenwerkt, kan deze cijfers opvragen aan de koepelorganisatie van de externe diensten Co-Prev, met vermelding van het instellingsnummer. Het schoolbestuur moet op dat vlak dus geen bijkomende acties meer ondernemen.

Merk op:

- 1) Het schoolbestuur moet wel nog steeds een lijst met namen van al haar personeelsleden doorgeven, met vermelding of zij al dan niet onderworpen zijn aan een arbeidsgeneeskundig onderzoek. Dit aangezien de verplichtingen inzake gezondheidstoezicht uiteraard moeten kunnen worden nagekomen en de externe diensten zonder lijst van onderworpen werknemers niet weten wie ze moeten uitnodigen voor een gezondheidsbeoordeling.
- 2) De alternatieve berekeningswijze geldt enkel voor de gesubsidieerde personeelsleden. Voor de niet-gesubsidieerde werknemers, betaald met eigen middelen, zal de bijdrage apart worden berekend door de externe diensten op basis van de aangifte in Dimona.
- 3) Deze berekeningswijze bepaalt de manier waarop de forfaitaire minimumbijdragen aangerekend worden. Een aantal prestaties kunnen, mogen of moeten zelfs door de externe diensten apart gefactureerd worden, zoals labo-onderzoeken verplaatsingskosten, ...
- 4) Er zijn in het nieuwe KB twee systemen (“standaardpakket” en “preventie-eenheden”) om te bepalen welke prestaties u van uw externe dienst kan verwachten in ruil voor de forfaitaire minimumbijdrage. Onder welk systeem u valt is afhankelijk van het aantal werknemers en het opleidingsniveau van de interne preventieadviseur. U dient te bekijken onder welk systeem u valt, want dit is van belang om te weten welke prestaties u van uw externe dienst kan verwachten binnen de forfaitaire minimumbijdrage en welke prestaties eventueel bijkomende gefactureerd kunnen/moeten worden. In het systeem “standaardpakket” zijn de inbegrepen prestaties limitatief vastgelegd, in het systeem met “preventie-eenheden” hebt u meer vrijheid om samen met uw externe dienst te bekijken welke dienstverlening u wenst.

Deze werkwijze zal na twee jaar geëvalueerd worden.

⁵ Bij de opstart zullen de voorlopige gegevens van de telling op 1/2/2016 gebruikt worden om de externe diensten toe te laten zo snel mogelijk hun voorschotfacturen op te maken. Het is evenwel mogelijk dat er nog externe diensten zijn die zich voor hun voorschotfacturen baseren op oude gegevens. Zij dienen dit dan recht te zetten uiterlijk met de eindafrekening van het kalenderjaar 2016 (begin 2017 dus). Eind 2016 zullen de stabiele gegevens van de telling van 1/2/2016 nogmaals overgemaakt worden aan de externe diensten. Deze kunnen dan gebruikt worden om de eindafrekening 2016 te maken en om de voorschotten van 2017 te berekenen. Vervolgens zullen eind 2017 de stabiele cijfers van de telling 1/2/2017 overgemaakt worden, die dan dienen voor de eindafrekening 2017 en voorschotten 2018, enzovoort.